

Møte med representanter for Eidsiva Vannkraft (EVk) den 12. september 2019

Mesnasaga Vel og Veglag (MVV) fremla følgende ønsker på møtet.

1. Vannstand i Nord-Mesna

Den første sesongen, og uten ekstraordinær uttapping av vann på grunn av pågående demningsarbeider i Nord-Mesna og på Kroken, var et skrekkens eksempel på hvor galt den nye reguleringskonsesjonen kan påvirke sommervannstanden i Nord-Mesna. Alt så lovende ut etter snøsmelting og vår-oppfyllingen, og vannstanden var normal for årstiden. Det pålagte utslippet av 1000 liter i sekundet gjorde at vannstanden senket seg mot slutten av juni og fram til 20. august ned til 70-100 cm under normalen. Da steg vannstanden igjen sakte opp mot normalen, og etter 1. september videre opp mot tilnærmet full vannstand. For sommerferiefolket var dette en stor skuffelse, og det ble gitt uttrykk for stor forargelse på Årsmøtet i august.

På vegne av MVV ber vi om at EVk søker å holde vannstanden i Nord-Mesna minst på normalen for årstiden, men helst litt over dette. Ved lite nedbør bør uttappingen fordeles forholdsmessig på hele vassdraget slik at ulempene også fordeles. Inn-pumping fra Sør-Mesna må også vurderes. Alternativt må konsesjonens punkt 5. komme til anvendelse ved regelmessig for lave vannstander.

2. Gjenopptagelse av fiskeutsetting

MVV's medlemmer anser at tapet av ørreten i Nord-Mesna er en ren miljø-katastrofe. Ingen vet hvilke andre arter som lider samme skjebne. Det hersker ingen tvil om at denne skaden er forvoldt av den store vannstands variasjonen, og med den kraftige uttappingen om vinteren. Fiskens normale migrasjon fra elva tilbake til innsjøen er også totalt oversett i en lang årrekke.

På vegne av MVV ber vi om at utsetting av ørretyngel gjenopptas. MVV vil kunne bistå i denne prosessen med personell, båter og lokalkunnskap. Vi foreslår at halvårlig yngel settes ut i gjeddass gyteområder på våren. Vi tenker oss Avskåkån som et slik område, men hører gjerne på eksperter som vet hvor gyteområdene kan være ellers.

3. Båthavner.

MVV har lagt fram skisser over ønskede båthavner og undersøkt med Lillehammer kommune om kostnader ved å få godkjent unntak fra arealplanen. Vi er gjort kjent med at slik søknad vil koste kr 35 000, uansett utfall. På kommunens anbefaling ønsker vi å forenkle våre skisserte planer for båthavner i to utvalgte områder ved nordsiden av Nord-Mesna. Det ene ligger ved indre parkering rett før bommen til Myggbuktavegen. Her vil det bare være høy nok vannstand ved forhold noe over

normalen. Siden dette tydeligvis er et miljømessig følsomt område, vil vi bare gjøre enkle utbedringer på adkomsten fra parkeringen og ned mot vannet.

Det andre området er syd for utløpsdemningen, og i samsvar med tidligere avtale inngått med EVk om bruk av veg og parkeringsområde. Her vil vi hovedsakelig bare rydde vekk stein som kan være hindringer for båtferdsel ved lave vannstander. Siden området er langgrunt vil vi rydde til siden slik at ut- og inn-stigning i båt kan foregå uten å måtte gå i vann. Tilskuddet fra Eidsiva på kr 50 000 var beregnet kostnad for rydding av en eventuell havn ved Nordre Demning. Dette prosjektet møtte imidlertid motstand hos de mange medlemmene i området.

Kostnaden på kr 35000 for søknad om unntak fra arealplanens bestemmelser var altså ikke iberegnet. Vi stipulerer nå totalkostnadene ved våre forenklete prosjekter som blir basert på våre ønsker og håp om framtidige «normale» vannstander, inkludert den nødvendige søknaden om dispensasjon, til å bli **kr 85 000**.

4. Vårt forhold til EVk.

Mesnasaga Vel (MV) har gjennom en årrekke hatt et godt forhold til Mesna Kraft, og nå EVk, herunder også et vellykket samarbeid innen Veglaget for Mesnasagveien. Vi setter mye inn på å beholde dette gode forholdet.

Velets medlemmer er ikke motstandere av at vannressursene i Mesnavassdraget utnyttes.

Men vi tar forbehold om at dette ikke må gå foran trivsel og miljø for de mange brukerne av området ved Mesnasaga. Det er derfor etter vår mening berettiget og fornuftig å opprettholde en balansert uttapping fordelt på hele vassdraget og nedbørsmengder, og ikke slik at Nord-Mesna blir en skadelidende part. Det betyr mye for trivselen i et friluftsområde at folk er fornøyd og ikke klager sin misnøye. Det har derfor forskrekket oss at den nye reguleringsplanen stipulerer **minimumsvannstander** i alle vannene lenger oppe i vassdraget, og så setter et **minimums** utslipp på 1000 l/s fra Nord-Mesna, men altså ikke noen minimums vannstand. At slik grense er satt for Sør-Mesna er jo både rett og riktig. Fravær av slike grenser i Nord-Mesna vil fort kunne føre til uforsvarlig utnyttelse av vannressursene, og det pågående brudd på folks håp og ønsker om bevaring av vannstanden, miljøet og trivselen.

Hvis denne reguleringsordningen fører til de katastrofene vi frykter, vil vi måtte påberope oss hverken å ha blitt forespurt eller hørt. Dette er ikke en sak vi vil ta lett på heretter. Foreløpig vil vi imidlertid la det gå en sesong til, slik at vi kan se hvordan en ny sommer-sesong vil arte seg med hensyn til vannstanden.

For Styret i MVV

Jon Alf Andresen